

Rettenthetetlen lány

Malala Yousafzai küzdelme a lányok oktatásáért

ABBC-nek már korán feltűnt a bátor pakisztáni lány: Az akkor 12 éves *Malala Yousafzai* egy blogban már 2009 elején leírta a brit rádió- és tv-adónak, ami a pakisztáni Swat-völgyben történt: az ország egyik legkellemesebb vidékére, amely egykor a jómódú pakisztániak kitüntetett üdülőhelye volt, betört a tálibok terrorja.

Malala gyakran gyerekes szavakkal ábrázolta, amit látott: „Furcsán hosszú hajú és szakállú férfiak nőket támadnak meg”, lerohannak olyan iskolákat, amelyekben hozzá hasonló lányokat oktatnak, és „legszívesebben azt szeretnék, hogy mi, lányok egyáltalán ne járjunk iskolába”. A 12 éves lány szemtanúi beszámolóit az északnyugat-pakisztáni rettenetes változásokról nem maradtak észrevétlenül: *Malala* tv-show-kban lépett föl, és hazai, valamint nemzetközi újságok készítették vele interjút. Egy amerikai újságíró egyenesen dokumentumfilmet forgatott a kislányról.

Malalát hamarosan fenyegetni kezdték a tálibok. A hatóságok támadás veszélyére figyelmeztették apját is. De senki sem hitte, hogy valaki elkövethetne valamit egy 15 éves lány ellen. Egészen 2012. október 9-éig.

Ezen a napon, mint más napokon is, *Malala* az iskolabuszban ült, amikor két fegyveres férfi szállt föl, és megkérdezték: „Melyikötök *Malala*?” Amikor jelentkezett, az egyik tálib közvetlen közről fejbe lőtte. Malalát súlyos fejsérülésekkel vitték repülővel a pesavári katonai kórházba. Az első sürgősségi műtét után a pakisztáni kormány az angliai Birminghamnek abba a kórházába vitette, amely háborús sérü-

lésekre specializálódott. Onnan számos agyműtét és intenzív terápia után ez év elején bocsátották el.

Malala a támadás ellenére tovább küzd: „Azt gondolták, hogy a golyók elhallgattatnak minket. De ez nem sikerült nekik”, mondja. Az ENSZ ifjúsági ülésén tartott megindító beszédében hangsúlyozta: „Azért vagyok itt, hogy minden gyerek számára követeljem a tanulás jogát. Szeretném, ha tanítanák a tálibok, valamint minden terrorista és szélsőséges fiait és lányait is. Egy gyerek, egy tanító, egy alapítvány, egy könyv megváltoztathatja a világot.” Önéletrajzában is azt írja, nem az a lány akar lenni, „akire a tálibok rálőttek”, hanem az, „aki az oktatásért harcol”.

Ezt az oktatás értékébe és hatalmába vetett szilárd hitet *Malala* az apjától örökölte. *Ziauddin Yousafzai* egy évvel ezelőttig magán lányiskolát vezetett a Swat-völgyben, és ismételten azt prédikálta, mennyire fontos az írás-olvasás a lányok és a fiúk számára egyaránt. Missziójának legfontosabb követévé a lányát tette. „Orvos szeretnék lenni, ez a saját álmom, de apám azt mondta nekem, hogy politikusnak kell lennem”, mondta *Malala* egy dokumentumfilmben.

A most 16 éves lányt még Nobel-békedíjra is jelölték. Noha ezt nem kapta meg, megkapta az Európa Parlament Szaharov-díját, amelyet 2013. november 20-án adtak át neki – annak a lánynak, aki az oktatásért harcol.

Andrea Teupke

Forrás: Publik-Forum, 2013/20